

NATIONAAL-SOCIALIST, De, weekblad van de Eenheidsbeweging-VNV (14 juni 1941 – 2 september 1944).

Na de toetreding van het Verdinaso en Rex-Vlaanderen tot de Eenheidsbeweging-VNV (mei 1941), werd het Verdinasoweekblad, *Hier Dinaso!*, herdoopt tot *De Nationaal-Socialist*. Het blad werd gedrukt op de persen van de 'gestolen' Vooruit. Pol le Roy bleef hoofdredacteur en wou voorlichting, vorming en scholing brengen over het nationaal-socialisme en van *De Nationaal-Socialist* een strijdblad voor de leden van het Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV) maken. Het blad verdedigde fervent de nationaal-socialistische ideologie. Inzake het nationale vraagstuk was de redactie het oneens. Albert Derbecourt en Albert Deckmijn kozen voor Dietsland, Le Roy propageerde de Groot-Germaanse idee. Frans Daels, Luc Delafortrie, Deckmijn en Derbercourt hadden felle kritiek op Le Roy's visie. Le Roy zocht steeds meer toenadering tot de ss en stapte in september 1941 uit het VNV. Deckmijn werd de nieuwe hoofdredacteur. Hij was lid van het Dietsch Eedverbond. Het baart dan ook

geen verwondering dat het blad een sterk Diets karakter kreeg, al diende dat omfloerst te gebeuren gezien het verbod op Dietse propaganda vanwege de bezetter. Voorts kwamen uitgebreide reportages over de oorlogsgebeurtenissen aan bod naast buitenlandse en sociaal-economische artikelen. Later verscheen ook een culturele en een vrouwenrubriek. *Help U self*, van 1943 een bijlage, handelde uitsluitend over de **Dietsche Militie – Zwarte Brigade** en werd vanaf augustus 1944 een zelfstandig weekblad.

Hoofddoel van *De Nationaal-Socialist* werd de bewustmaking van het Dietse volk (om de censuur te ontlopen werd meestal de term Nederlandse volk gebruikt). Voor het blad was de Nederlandse taal het kenmerk van het Dietse volk, maar in 1943 groeide het standpunt van het blad terug naar de Bourgondische ideeën van het Verdinaso. Wallonië heette nu de “Romaanse lotsverbonden gewesten”. *De Nationaal-Socialist*, die een oplage van 7000 exemplaren kende, bleek geen doeltreffend wapen te zijn voor de verspreiding van de VNV-ideeën. De VNV-leiding vond de artikelen te veel aansluiten bij de standpunten van het Verdinaso. Bovendien gaf het blad voedsel aan de groeiende dissidentie in en aan de rand van het VNV die het gebrek aan Dietse slagkracht van de partij aan de kaak stelde, alsmede het onvermogen de Groot-Duitse concurrentie van de **Duitsch-Vlaamsche Arbeidsgemeenschap (De Vlag)** ongedaan te maken. Voor de bezetter konden de nauwelijks verholten aanvallen tegen *De Vlag* niet door de beugel. Midden mei 1944 werd het blad door het Militaire Bestuur een verschijningsverbod opgelegd. Op 17 juni 1944 verscheen het opnieuw, maar onder leiding van **Antoon Mermans**, hoofdredacteur van *Volk en Staat*. Het blad werd nu in Antwerpen gedrukt. *De Nationaal-Socialist* liet geen dissidente geluiden meer horen en beperkte zich tot binnenlandse commentaren en lovende artikelen over VNV-leider **Hendrik Elias**.

LITERATUUR: D. Vanhees, ‘De Nationaal-Socialist. Het weekblad van de Eenheidsbeweging VNV tijdens de IIde WO’, in WT, jg. 43, nrs. 1-2 (1984), p. 44-57 en p. 103-121; – B. de Wever, *Greep naar de macht. Vlaams-nationalisme en Nieuwe Orde. Het VNV 1933-1945*, 1994.

BERNARD VAN CAUSENBROECK